

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยด้านจิตลักษณะที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี
ผู้เขียน	นางกาญจนา นพรัตน์
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติบางประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานี ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านอนามัยส่วนบุคคลซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสุขบัญญัติประการที่ 1-3 ด้านอาหารและโภชนาการซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสุขบัญญัติประการที่ 4 และด้านสารเสพติดและปัญหาสังคมซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสุขบัญญัติประการที่ 5 (2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตลักษณะ คือ ความรู้ด้านสุขภาพ เจตคติต่อพฤติกรรมสุขภาพ ค่านิยมด้านชีวิตและสุขภาพ ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน กับพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานี (3) ตัวพยากรณ์พฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2543 จำนวน 370 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากประชากร จำนวน 4,821 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความรู้ด้านสุขภาพ แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมสุขภาพ แบบวัดค่านิยมด้านชีวิตและสุขภาพ แบบวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพ แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และแบบวัดพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานี มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมตามสุขบัญญัติแห่งชาติประการที่ 1-5 หรือทั้ง 3 ด้าน คือ (1) ด้านอนามัยส่วนบุคคล

(2) ด้านอาหารและโภชนาการ และ (3) ด้านสารเสพติดและปัญหาสังคม อยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยด้านจิตลักษณะทั้ง 5 ตัว คือ ความรู้ด้านสุขภาพ เจตคติต่อพฤติกรรมสุขภาพ ค่านิยมด้านชีวิตและสุขภาพ ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติต่อพฤติกรรมสุขภาพเป็นปัจจัยด้านจิตลักษณะเพียงตัวเดียวที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์พฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ ทั้ง 3 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีอำนาจการทำนายร้อยละ 28.3

เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y'_{HP} = 1.930 + 0.524 Att$$

และเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z'_{HP} = 0.532 Att$$

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะทั้ง 5 ตัว โดยเฉพาะเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมสุขภาพมีความสำคัญต่อการมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมตามสุขบัญญัติแห่งชาติของนักเรียน ดังนั้น ครูผู้สอนและนักศึกษาศึกษาควรมีการเร่งรัดพัฒนาสร้างเสริมจิตลักษณะเหล่านี้ โดยเฉพาะเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ ให้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์เต็มที่ในกลุ่มนักเรียนและบุคคลทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมตามสุขบัญญัติแห่งชาติได้มากยิ่งขึ้น

Thesis Title Factors of Psychological Characteristics Affecting Health Behavior According to National Health Recommendations of Upper Secondary School Students in Changwat Pattani

Author Mrs. Kanjana Nopparat

Major Program Community Development Education

Academic Year 2001

Abstract

This research intended to investigate (1) the level of health behavior according to the National Health Recommendations (NHR) of upper secondary school students in Changwat Pattani concerning 3 aspects: personal health covering NHR#1-3, food and nutrition covering NHR#4, and narcotics and social problems covering NHR#5, (2) the relationship between factors of psychological characteristics including the health knowledge, attitude towards the health behavior, life and health value, internal and external health locus of control, as well as characteristics of future orientation and self-control, and some of the students' health behavior, (3) the best predictor of the students' health behavior according to the National Health Recommendations (NHR).

Through a multi-stage sampling method, a sample of 370 subjects for the study were drawn from a population of 4,821 Mathayom Suksa 5 students in schools under Pattani Provincial General Education Office during the 2000 academic year. The research instruments consisted of a test of health knowledge, a measure of attitudes toward health behavior, a scale of life and health value, a scale of internal and external health locus of control, a measure of future orientation and self-control, and a scale of health behavior according to NHR. Data were analyzed using frequencies, percentage, arithmetic means, standard deviation, Pearson's simple correlation coefficient, multiple correlation coefficient, and the stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. The health behavior according to the National Health Recommendations of the students in upper secondary schools in Changwat Pattani was high in all three aspects: (1) personal health, (2) food and nutrition, and (3) narcotics and social problems.

2. All five factors of psychological characteristics: the health knowledge, attitude towards the health behavior, life and health value, internal and external health locus of control as well as characteristics of future orientation and self-control were positively related to all 3 aspects of the students' health behavior at the .01 level of significance.

3. The only one factor of psychological characteristics, the attitude towards the health behavior, was a significant predictor of all 3 aspects of the students' health behavior according to the National Health Recommendations at a .001 level of significance, which accounted for 28.3 % prediction power, as shown in the following equations:

Raw Score Regression Equation

$$Y'_{HP} = 1.930 + 0.524 \text{ Att}$$

Standard Score Regression Equation

$$Z'_{HP} = 0.532 \text{ Att}$$

The findings indicated that all five factors of health characteristics, particularly the positive attitude towards health behavior could generate the appropriate NHR's health behavior among the students. Therefore, teaching staff and health educationists should try to the fullest extents to accelerate the development and promotion of such health characteristics as better attitudes towards NHR's health behavior among all students and members of every target group to increase the positive results.

